

”Besserwisser? – Det beror på vem du frågar”

PUBLICERAD 18 DEC 2023, 06:30 | UPPDATERAD 19 DEC 2023

Fredrik Byström Sjödin, elsäkerhetsexpert på Installatörsföretagen. Foto: Daniel Roos

Fredrik Byström Sjödins hjärta klappar för säker el och han ser sig som en folkbildare i ämnet. Men varför trivdes han inte som elinstallatör och vem mordhotade honom när han var överinspektör på Elsäkerhetsverket?

TEXT

MARIA NÖJD

TRE RÖSTER OM ELSÄKERHETSEXPERTEN:

CECILIA AXELSSON: "FREDRIK ÄR MIN I SÄRKlass STÖRSTA KRITIKER"

KAN BLI ELFIRMORNAS FÖDKROK:

ELSÄK 2022:3 – "EN BRA PARAGRAF, KORT MEN VÄLDIGT TUNG"

HAR DU UTTALAT DIG SLÄNGIGT om el- och energifrågor i offentligheten? Då kanske du har fått på pälsen av den här mannen. För när Fredrik Byström Sjödin, elsäkerhetsexpert på Installatörsföretagen, ser och hör felaktigheter är det nästan

omöjligt för honom att inte reagera. Till exempel på X (tidigare Twitter) där han har över 10 000 följare.

– Att folk i allmänhet ägnar sig åt "hittepå" är en sak men när personer med höga befattningar och andra som utger sig för att ha koll ger felaktiga råd blir jag riktigt irriterad, säger han.

Därför lyssnar han inte gärna på poddar om el- och energi, exempelvis. Risken är för hög att gå upp i puls.

Fast X är inte längre den arena som Fredrik Byström Sjödin tidigare såg som exemplarisk för att bilda folk i energifrågor. Nu går det inte längre att komma i direktkontakt med makthavare, debatten har blivit polariserad och det är fullt med troll och "skitreklam", tycker han.

Är du en besserwisser?

– Det beror på vem du frågar. Jag tycker att jag är jätkligt prestigelös och skulle jag säga något som är fel har jag inga problem med att erkänna det. Visst kan man ha fel ibland, det är inget konstigt med det, och då kan man ju lära sig något av det tänker jag.

”När jag är ute på mässor och annat kommer det ofta fram folk och hejar uppskattande och det är ju smickrande såklart.”

Foto: Daniel Roos

FÖR DE FLESTA ELEKTRIKERNA är Fredrik Byström Sjödin bekant som mannen som kan svara på allt när det gäller elsäkra installationer – som i tidningen Elinstallatören, där hans råd hör till den mest uppskattade läsningen. ”Han är vidrigt kompetent”, säger exempelvis elektrikern Mathias Hultman som har tagit hjälp av Fredrik Byström Sjödin vid olika tillfällen.

– Haha, det var väl bra. Jag har blivit kallad både det ena och det andra. När jag är ute på mässor och annat kommer det ofta fram folk och hejar uppskattande och det är ju smickrande såklart, säger Fredrik Byström Sjödin.

MEN HUR KOMMER DET SIG att elektrikersonen som i princip växte upp i föräldrarnas elfirma i Örnsköldsvik, slutade som installatör och projektledare och gav upp möjligheten att driva familjeföretaget vidare?

– Det var grinigt och stressigt med ganska mycket trassel mellan arbetsgivare och fack ute på byggena och en machojargong som jag vantrivdes med. Hade jag

fortsatt hade jag fått gråa hår. Att ta över familjeföretaget låg inte för mig så nu är det min syster som är drivande i det. Jag saknar det inte och har gjort mina skift, säger han.

Utanför kontoret i Stockholm. Idag fick hans egen cykel stanna hemma på grund av snön.
Foto: Daniel Roos

DESTO BÄTTRE TRIVDES HAN SOM elansvarig och avdelningschef på pappers- och massabruket Metsä Board i Husum.

– Det var en otrolig blandning av ny och gammal teknik och det var produktionsdrivet på ett positivt sätt. Fick man gehör för att en idé som kunde generera intäkter eller om det uppstod haveri någonstans i fabriken fanns det hur mycket resurser som helst för att lösa det, om det så innebar resor över hela världen.

När han hade problem med en högspänningsanläggning flög en av ABB:s högsta Europachefer till fabriken för att undersöka problemet på plats.

EFTER SJU ÅR VAR DET "CHECK" på industrin och dags att pröva vingarna i myndighetsvärlden, Fredrik Byström Sjödin fick en tjänst som överinspektör, en roll som kan provocera rejält, visade det sig. Vid ett tillfälle, när de tvingades

stänga ner en farlig kraftledning i Norrbotten, blev han kallad för en "korrumperad, oduglig politruk" på den berördes blogg.

– Det var ett jäkla liv på honom och på media däruppe. Han tyckte inte att jag skulle visa mig i Norrbotten mer för då skulle jag kunna hamna i bakluckan på någon bil. Det var obehagligt, men det lugnade ner sig.

Fredrik Byström Sjödin fortsatte att åka hem till Örnsköldsvik, där hans familj har ett hus, och lade upp den ilska kommentaren i sin Twitterprofil.

"Ibland när jag har tråkigt går jag in på Byggahus.se för att dela en artikel som jag vill ska få stor spridning."

Fredrik Byström Sjödin gillar att grotta ner sig på djupet i regler och standarder. Här på Installatörsföretagens kontor. Foto Daniel Roos

Gillar du att provocera?

– Nej, jag vill bara att det ska bli rätt. När det gäller myndighetsutövande är rättssäkerhet oerhört viktigt. Alla ska kunna lita på att det inte är orättvist eller korrupt.

Visst händer det att han får ta skit, säger han, men han tycker ändå att han är förskonad som vit, medelålders man.

– Ibland när jag har tråkigt går jag in på Byggahus.se för att dela en artikel som jag vill ska få stor spridning och vips kan det bli 30 sidor motargument. Jag läser inte allt och är trygg i min kompetens så det stör mig inte.

SOM ELSÄKERHETSEXPERT på Installatörsföretagen är medlemsnyttan i fokus, inte produktivitet och att tjäna pengar åt aktieägarna. Det uppskattar han. Just nu ringer många uppjagade elfirmor som uppmanats att lämna in sina egenkontrollprogram till Elsäkerhetsverket för granskning – och som inte har något att visa upp eftersom de struntat i det eller skjutit det framför sig. Det har Fredrik Byström Sjödin svårt att förstå.

– Kravet infördes 2017 och det är inga konstigheter utan ganska basic. Det handlar om att skapa rutiner för hur man gör så att kunderna kan vara säkra på att jobben

blir korrekt utförda oavsett vem från elfirman som gör dem, säger Fredrik Byström Sjödin, som hinner svara på två samtal medan han äter lunch i fikarummet.

Stockholm är ingen bra miljö för barn att växa upp i, tycker Fredrik Byström Sjödin. Familjen planerar för flytt till hans och frun Malins hemstad Örnsköldsvik så snart som möjligt. Foto: Daniel Roos

Det han saknar mest är mer tid till att grota ner sig och djupdyka i regler och standarder och att besöka medlemsföretag på plats. Just nu gör han en liten turné för att reda ut frågetecken kring verktyget IN Elkontroll. Elinstallatören hängde med på ett av stoppen, hos Södertälje Elektriska.

På pendeltåget mot Södertälje frågar jag om han har haft drömmar om att göra något annat. Jo, det har han men med familj och småbarn är tröskeln hög. Men snart väntar ändå ett annat liv eftersom familjen bestämt sig för att flytta till Örnsköldsvik.

– Stockholm är inte en sund miljö för barn att växa upp i.

Där blir det lättare att träna skridskoåkning och det är viktigt tycker han.

– Min son ska inte behöva känna sig helt rudis på skridskor som jag kunde göra på gympan. Det var inte kul någonstans så det ska han slippa.

”Det fascinerar mig att intresset för det tekniska är så stort: Ska det vara gulgrön färg på biledaren, hur högt ska uttaget sitta ...”

JOBDET TÄNKER HAN hålla fast vid. Medlemsföretagen kommer att ha ännu större behov av support i framtiden, tror han.

För nu börjar kraven på företagen att stramas åt. Det tycker Fredrik Byström Sjödin är på tiden.

– I en bransch där man håller på med riskfyllda jobb har det knappt funnits några som helst krav på dokumentation. Allt ansvar har vilat på den enskilda installatören. Det är galet.

LISTA:

OK MED DUBBELMATAD DOSA? – OCH FEM ANDRA FAVORITFRÅGOR TILL EXPERTEN

Kan du känna dig trött på att svara på alla – och ibland samma frågor?

– Nej, men det fascinerar mig att intresset för det tekniska är så stort: Ska det vara gulgrön färg på biledaren, hur högt ska uttaget sitta och ska det vara ditten eller datten, när det finns viktigare saker för elektriker att hantera. Jag svarar hellre på hur de kan jobba mer modernt så att de kan tjäna mer pengar och hur de ska leva upp till lagen.

Och hur ska de tjäna mer pengar?

– Till exempel genom att byta ut kunder som inte vill betala mot sådana som vill. Och att vara öppen för nya affärsmöjligheter som uppstår när regler och krav ändras. Men det är en enormt konservativ bransch som inte gärna vill ändra någonting. Det märktes till exempel inom solcellsbranschen där andra, mer flyfotade, hann före.

Många elektriker känner igen Fredrik Byström Sjödin från tidningen Elinstallatören där han svarar på frågor om elsäkerhet och elinstallation.

Fredrik Byström Sjödin

Ålder: 52 år

Familj: Fru och fyra barn i åldrarna 3 till 31 år.

Bor: I Vasastan i Stockholm men planen är att flytta hem till Örnsköldsvik där de har ett hus.

Yrke: Elsäkerhetsexpert på Installatörsföretagen.

Fritid: Hälsa och friskvård, Modo hockey, mat och museibesök. Gillar att vara ute mycket, även i skogen.

ELSÄKERHET

Nyhetsbrev

Prenumerera på vårt nyhetsbrev och få nyheter, tips och bevakningar rakt ner i inkorgen

E-post

REKOMMENDERADE ARTIKLAR

FÖR PRENUMERANTER

FÖR PRENUMERANTER

PRENUMERERA

FÖR PRENUMERANTER

Fem tips för att lyckas med egenkontrollprogram

Varför är egenkontrollprogram så bedrägliga

Elsäkerhetsverket granskar egenkontrollprogram

Vad är skillnaden på säkerhetsbrev

Prenumerera

Lediga jobb

Annonsera

Läs E-tidningen

Om tidningen

Kontakt

Personuppgifter

NYHETSBREV

Prenumerera på vårt nyhetsbrev och få nyheter, tips och bevakningar rakt ner i inkorgen

E-post

PRENUMERERA